

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

63. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Corrado. Hispalen.
Decimarum. Mercurii 26. Iunii 1647.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

non vltim non fufficit attestatio aliquorum doctorum, cum illis circa hoc non credatur praesertim quia non sunt versati in Ciuitate lanuae Sud. *conf. 74. n. 14. Mohed. decis. 2. n. 3. de consuet. Coccino. decis. 123. n. 27. cum aliis congestis per Mascard. de probat. conclus. 528. n. 1. & seq. num. 3. ampliat etiam plures Doctores testentur de contrario.*

6. Nec fuerunt habita in consideratione exempla adducta per Patres Oratorij, quia esset probandum quod in illis casibus regulares vicini, in praesenti se opposuerunt dum fundans se in obseruantia teneretur eam probare in terminis indiuiduis casibus controuersi. *Mart. dec. 58. n. 7. Seraph. dec. 326. nu. 2. Buratt. decis. 229. n. 6. quanto quidem casibus, qui pro non vsu adducuntur non concludunt, quia valuit in illis interuenire regularium vicinorum consensus quo circa non est inferendum ad casum quo ipsi contradicunt vt in praesenti prout in terminis priuilegij super 4. funerali extat decisio in *Rauennaten. quarta funeralis 20. Iunij 1622. coram b. m. Coccino. ea ratione, quia non fuit in potestate Regularium consistere, vt monasteria noua erigerentur, talis obseruantia affirmatiua in actibus facultatiuis non conuincit quod idem sit seruatum ipsis Religiosis inuitis. Ruin. conf. 28. n. 10. & seq. lib. 1. Menoch conf. 298. n. 62. Surd. conf. 460. n. 80. Seraph. decis. 817. n. 5. Terall. decis. 204. n. 2. par. 3. Causal. decis. 85. n. 1.**

7. Sed cessat difficultas quia obseruantia, & vsus dicti priuilegij potius extat in praesenti ex Breui san. me. Pauli V. ad fauorem cotantum Patrum Theatinorum contra RR. PP. Societatis Iesu *Summario Theatinorum h. 6. prout rursus idem fuit seruatum contra Praesbyteros saeculares S. Caroli in Ciuitate Neapolitana d. Summ. num. 7. de quo meminit P. de Lezana in summ. quest. reg. verb. Monasteria regul. n. 2. fol. 403. vers. Vnde cum qui Praesbyteri S. Caroli certe nec erant mendicantes. Quod Breue valde vrgere dictum fuit siue interpretetur emanatum fuisse in executionem antiquorum priuilegiorum siue in vim noui priuilegij, vtroque casu idem militat dum priuilegium concessum monasterio vnus loci prodest omnibus & singulis monasteriis aliorum locorum eiusdem Religionis ex constitutione Pij IV. quae licet non procedat in priuilegijs confessi seu concedendis particularibus personis Religiosorum, locum tamen habet in omnibus priuilegijs concessis ipsi Monasterio vt perbelle explicat Roderic. *regul. 10. l. 9. 55. art. 9. & art. 18. vers. aduertendum & id totum etiam in vim alterius Constitutionis Leonis X. relatae a Confessio in collect. priuileg. regul. inter conf. Leonis X. Conf. 18. fol. 188. ibi, aut in posterum concedentur, etiam priuilegia postea concessa & in futurum concedenda suffragantur, cum lex semper loquatur l. *Adriani C. de hered. Castr. conf. 235. num. 1. vers. restat respondere lib. 1. Rot. in Cracouien. l. ius legendi 19. Iunij 1626. cor. bon. mcm. Coccino.***

8. Nec est dicendum praefatum priuilegium fuisse reuocatum per Constitutiones nouissimas Clem. VIII. *la 99. Bular. nou. tom. 3. fol. 146. Gregor. XV. constit. 31. tom. 4. fol. 138. & Urbani VIII. Conf. 25. eod. tom. 4. fol. 265. nam in dd. Constitutionibus ne verbum quidem de 140. Canis de quibus specificè legitur facta mentio in antiquis Constit. Et Rot. in hac materia seruat antiquas Constitutiones vt in *Ianuen. Domorum coram Manzacedo. quae est la 88. num. 5. par. 4. rec. & cum praefatae constitutiones non disponant nisi inter regulares non derogant Iuri prohibendi quod ex dicto priuilegio regulares habent aduersus cunctas personas Ecclesiasticas ne Ecclesias de nouo recipiant de quo dd. Constitutiones loquuntur iuxta theoreticam Bald. in *l. 1. final. C. de latin. liberr. tollen. Ramon. conf. 17. n. 1. & 2. Mant. decis. 104. n. 5. Rot. dec. 103. n. 5. part. 2. recessi. & dec. 287. n. 7. part. 3.***

9. Satis autem praefatas antiquas Constitutiones seu

priuilegia vrgere ponderatum fuit contra Patres Oratorij S. Philippi propter praedictum quod eorum nimirum vicinitas intra spatium canarum 40. afferret Patribus Theatinis in Ecclesia Sancti Sirti residentibus ratione elemosynarum quas dubitari non potest quin eosdem Theatinos tenuiores redderetur propter nimirum vicinitatem, dum Ecclesia Sancti Sirti sacramento percipere per assuetos diuerteretur ad nouam Ecclesiam Oratorij Sancti Philippi quod praedictum quantum non esset considerabile si ageretur de noua introductione in Ciuitate idonea ad subministranda alimenta omnibus mendicantibus iuxta terminos dictae Constitutionis 99. Clementis Octaui de qua loquitur Rota *decis. 745. par. secunda recen. summopere tamen extat considerabile, quod noua Ecclesia construeretur intra breve spatium praefatum canarum 40. propter accumulationem & rixas quae inter Ecclesiam tam vicinas possent exoriri, ad quas euitandas emanauit priuilegium Clementis V. vt habetur in verbis relatis a *Roderic. in collect. priuileg. tom. 1. fol. 209. col. 1. n. 79. ibi & vt quatuor fratrum, &c. Rota dicta decis. 87. n. 5. par. 4. rec. Nec lat est quod intrare volentes non mendicantes quia oportet vt nec aliquid faciant ex quo aliquid detrimentum ceteris regularibus obuenerit possit, vt tradit Pat. de Lezan. Modern. Carmel. Martiren. is d. summ. quest. reg. verb. monasteria fol. 400. n. 6. Rot. dict. 87. n. 5. par. 4. rec. Quocirca nil vrgit imò retorqueatur *decis. 676. n. 1. o. part. 1. rec. in qua dictum fuit non praedicti Theatinis per vicinitatem Collegij Societatis Iesu dum in huiusmodi Collegijs nullus non Religiosus ex eisdem sepelitur nec ibi elemosyna pro Missis, & aliis officiis admittuntur, & non attendi an hi qui de nouo volunt Ecclesias acquirere sint mendicantes vel non mendicantes habetur ex d. priuileg. Sixt. IV. ubi extendit priuilegium Clem. V. loquentis de mendicantibus ad omnes alios Religiosos aliorum ordinum etiam non mendicantium, & ad quascumque alias Ecclesiasticas personas refert *Solbo in compend. Priuileg. Regul. verb. adificare num. 19. & eadem Bull. est impressa a *Lezana tom. 5. summ. part. 2. §. 79. fol. 519. & in comment. n. 451. fol. 807.*****

10. Quam sententiam eo libentius Domini amplecti fuere dum Patribus Oratorij S. Philippi nil nocet residere in loco remotiori, & Patribus Theatinis hoc multum prodest, praesertim cum ipsi sine redditibus ex partibus elemosynis sponte à fidelibus oblati & non extendatis viuunt, suntque certe omnia faciendae, quae ceteris non nocent, & illis profunt iuxta *lex. in lib. 2. ubi nisi ei nihil noceat, & ibi Bart. vers. ad huius antea ff. sol. mar. Inol. conf. 17. n. 18.*

Et ita resolutum vtraque parte informante &c.

DECISIO LXIII.

Sacra Rotae Romanae coram R. P. D. Corrada.

Hispalen. Decimarum.

Mercurij 26. Iunij 1647.

§. 1. Attendentes Summi Pontifices Paul. III. & Pius IV. S. M. multiplices, & vberes animarum fructus, quos Venerab. Societas Iesu vsque ab eius orientis Institutionis initio in Populo Christiano in dies producerebat, dignum censuerunt, vt illi plura concederentur priuilegia, inter quae illud specialiter recenseretur, vt de domibus, Collegijs, ac praedictis, bonis aliisque locis eiusdem locis iuxta eorum viuendum institutum habere, seu cessis Decimam aliquam etiam Papalem tollere, seu canonicam portionem exhibere &c. non teneantur &c. Eandemque Societatem, Domos, Collegia, & bona

quæcumque à quibusvis Decimis etiam Papalibus, prædialibus, & penionalibus &c. quibus ordinariis oneribus, &c. plenissime liberantur, & exonerantur, ut constat ex litteris Apostolicis Pauli, Incip. Licet debitum Pastoralis officij, Dat. xv. Kal. Nouemb. anno 1549. in vers. concedentes ipsis focus Bullar. pat. 1. inter Constitutiones illius Pontificis 48. & in alijs Pij sub die 19. August. 1561. Incip. Exponi nuper fecistis, vers. & nihilominus pro portiori cautela, in libro Priuilegiorum d. Societatis fol. 37. & seq. Quas deinde confirmauit S. M. Greg. XIII. cum exp. illa derogatione Decreti Lateranen. Concil. relati in c. Nuper extr. de Decim. alijs litteris Incip. Pastoralis officij cura, sub die 1. Ianuar. 1578. Bullar. par. 2. Confit. 61. Verum exortis tractu temporum litibus, ac controuersijs inter Venerab. Capitula Metropolit. & Cathedralium, ac Rectoros parochialium Ecclesiarum. ex vna, & Religiosos præfate Societatis in Regnis Castellæ, & Legionis super interpretatione, ac vsu dictorum Priuilegiorum, Leo XI. S. M. præmissa eorum narratione, ac dd. Priuilegiorum tenore, illas ad se auocauit, & terminauit eius Decreto, quo iussit in posterum solum per Societatem eiusque Domus ac Collegia, & loca quacumque in eisdem Regnis existentia illis Ecclesijs, quibus ad id quæ circumscriptis dicitur Priuilegijs Decima solueda erat, eius loco vigesimam omnium fructuum, & animalium, quæ de lura, vel consuetudine decimari consueuerant, ex quibuscumque bonis prædictis Religiosis tunc obuentis, ac deinceps ex largitione fidelium, vel alijs lucratis titulis obueniendis. Ex alijs vero emendis, vel ab extraneis conducendis integram Decimam. Exceptis ab hac protestatione Hortis, seu viridarijs penes eorum Domus, seu Collegia, ac vno prædiolo Agro pro singulis Domibus, seu Collegijs mensuram quatuor fangearum illarum partium non excedente. Saluis tamen quibuscunque cõcordijs, seu transactionibus inter partes initis quas in suo robore permanere voluit, ut legitur in eius litteris. Incip. Apostolici muneris debitum exposcit, sub die 23. Aprilis anno 1605. quæ postea per San. me. Greg. XV. moderate, ad pristinum tenorem restituta fuerunt per San. me. Urb. VIII. similibus litteris. Incip. Alias à fel. rec. Leone Papa XI. sub die 2. Nouem. b. 1623. Quare institutis de ann. 1625. pro parte Venab. Capituli Ecclesiæ Archiepiscopalis Hispaniæ, generaliter, & perpetuam habentis administrationem reddituum, & Decimarum illius mensuræ vice Archiepiscopi vniuersalis Parochi in ea Diocesi, nouis iudicijs primum super executione dictarum litterarum Leon. XI. deinde super mantentione eorum Illustrissimo Hispaniarum Nuncio contra Religiosos, & Collegia dictæ Societatis in illis partibus existentia Pro quibus adducebatur ea quidem particularia priuilegia, ex prænarratis Pontificis Constitutionibus ipsis concessa, quorum vigore quæcumque eorum bona, etiam alijs locata, immo, & ab extraneis conductæ pratendebantur exempta, fuisse præfatis Leonis litteris abrogata; sed non fuisse sublaturus ipsis communiter cum cæteris mendicantijs Ordinibus competens ex immemorabili eiusdem Diocesis consuetudine, qua præferuntur ab eiusmodi præstatione immunia, quæ proptiis manibus, vel sumptibus excolunt. Hisque omnibus ad Rotam delatis vigore Commissionis directæ bo. me. Cocchino, fuit negata Capitulo mantentio præuia Decisione die 26. Nouemb. 1635. Ac subinde in prosecutione negotij principalis, coram me in causis illius si. brogato. Domini die 1. Februar. 1644. mandarunt dari debium. An, & in quibus litteræ Apostolicæ suffragentur Capitulo, In terra vero, quia pro Collegijs fuerant exhibiti Articuli ad effectum probandi allegarant consuetudinem immemorabilem, petebanturque litteræ Remissoriales ad partes, quas Informantes pro Capitulo contendeant; Voluerunt super his prius disputari.

2. Proposito itaque pluries Articulo, coque maturè

Tom. VIII.

discusso. Hodie fuit resolutum concedendam esse Remissoriam. Quia Decimarum causa censetur ad hunc effectum ex sententia Rotæ ad instar profana, sicuti alia quæcumque in quibus non agitur de titulo beneficij *in. decis. Pat. 324. in fin. vers. & quia erantur lib. 2. in correct. Verbal. dec. 99. p. 1. & penes S. me. Greg. dec. 174. & dec. 403. sub n. 1. & seq. ac in recent. dec. 677. sub n. 1. p. 1. & dec. 183. n. 1. vers. & versum p. 3. & in alijs infr. citat. Ideoque data releuantia materiæ articulata, (etiam non concurrente veritatis fuisse) negari non potest ad l. Iudices C. de Iud. Indice cum Aurb. seq. C. de fin. Inst. c. fin. 30. quæst. 3. Pat. decis. 212. n. 5. vers. quia in materia profana lib. 1. in correct. Verbal. decis. 68. An. 1. par. 3. Cas. de Grass. dec. 1. n. 8. vers. maior tamen pars, & seq. de dilat. & decis. 101. a. 1. vers. mouebantur Domini. par. 1. diuers. & penes bon. me. Card. Mantie. decis. 374. n. 2. vers. in profanis auentis, & seq. ac Sanc. mem. Greg. decis. 124. n. 1. & d. dec. 174. sub n. 2. vers. & in profanis ac decis. 191. n. 2. vers. & sumus in profanis ac d. dec. 403. n. 3. vers. in profanis autem. Carp. Caualer. decis. 250. n. 1. vers. nam causa, Buratt. decis. 656. n. 1. Reuerendiss. Vrgelen. decis. 35. n. 1. & in recent. dec. 277. n. 1. & seq. & 389. sub n. 1. par. 3. & d. is. 256. n. 1. vers. Hac enim pari. 4. 101. 2.*

3. Releuantia verò ex to deducitur. Quia probata immemorabili quilibet legitimus, & validissimus titulus à Collegijs adduci potest pro defensione prætense exceptionis ab huiusmodi Decimarum solutione *in. gloss. fin. in cap. in aliquibus vers. quia clerici vel Ecclesia extr. de decim. Rot. penes Crescem. dec. 1. m. me. vers. & ad hoc probandum, & se. de De. in. ac in Valentim. Decim. de Gandia 23. Februarij 1601. coram bon. mem. Card. Séraph. & in proprijs terminis hac ratione fuit resolutum constare de releuantia Articulorum ad effectum concedendæ Remissoria, licet alia priuilegia exhibita fuissent prius reprobata in Tolerana Decim. 27. Iulij 1608. coram Oriemberg. in §. His tamen non obstantibus, & seq. & in Tisaron. Decim. 23. Aij 1619. coram bon. me. Pironan. velata post secundum vol. conf. Crimin. Farinac. decis. 303. in Vallent. Decim. 21. Iulij 1613. coram Card. Caualer. decis. 258. in Legionen. Decimarum 22. Maij 1615. coram bon. mem. Mazaned. in recent. decis. 677. n. 4. vers. Viterius & seq. par. 1. & in Toleran. Decim. 4. Decembris eiusdem anni coram bon. mem. Seleucien. dec. 715. sub n. 1. & seq. p. 3. Earundem.*

4. Nec obstat, quod Articuli non fuerint rectè formati super immemorabili cum coarctata negatiua.

5. Quia contrarium apparet ex eorum lectura, & præsertim primi continentis in effectu omnia requisita *gloss. in c. fin. in verb. memoria de preser. in 6. quibus illa bene probatur l. si arbiter. ff. de probat. P. Rebuff. de dec. q. 13. a. n. 94. vers. quæro quomodo probetur, & seq. Minfinger. obser. 10. n. 5. vers. quomodo autem probanda sit sent. 1. Decian. consil. 51. sub n. 35. vers. Aliquando intendit quis probare vol. 2. Rot. penes San. mem. Greg. Decis. 196. & in recent. decis. 441. sub n. 1. & seq. p. 1. ac dec. 360. n. 13. vers. sexto p. 2. ac dec. 431. sub nu. 1. vers. & moti fuerunt p. 3. Eaque possunt etiam per testes in eorum dictis, atque rationibus clarius explicari *in. tradit. per Specul. in tit. de teste §. 1. sub n. 63. vers. quid ergo iungo vers. sed dic valere & sub n. 65. Felin. in consil. 2. sub 35. vers. præmitto secundo, & alios refert. Farinac. de testibus q. 71. sub n. 10. & 31. in 7. & 8. limitatione, & fuit nuper dictum in Mediolanen. Prioratus 27. Maij præteriti coram me in §. Præterea non obstat.**

6. Minus obstat, quod non fuerit in eis deductum Decimas fuisse ex parte Capituli petitas, atque à Collegijs negatas, eiusmodique negationi Capitulum acquiescisse, quæ videntur necessaria ad effectum acquirendi libertatem ab huiusmodi præstationibus.

7. Quoniam hæc non requiruntur vbi agitur de consuetudine, seu præscriptione immemorabili, in his præ-

H b 2 ferim,

fertur, quæ alteri consuetur per modum iuris, nam illa vim habet tituli, ac concessionis expressæ eiusmodi administrati non egentis, quæ si necessaria forent ex tanti temporis lapsu præsumerentur. Immo illorum probatio eius essentia præsumitur cum præferant, & includant per necesse initium actus, quod destruit immemorabilem. Oldrad. consil. 254. Quia tota pars sub n. 15. vers. vtrū opponitur. Crauer. consil. 111. a. n. 2. vers. non obstat dictum Alexand. & c. & seq. usque ad fin. & consil. 775. sub n. 8. vers. non obstat necessariam interpellationem. Nat. consil. 446. sub n. 25. vers. Nec est vera. Purpurar. consil. 536. n. 11. vers. & stante titulo præsumpta ac seq. Decian. d. consil. 51. sub d. n. 35. vers. Aliquando intendit quis probare & seq. lib. 2. A. enoch. consil. 234. sub num. 33. vers. solia re o requisita, & seq. & consil. 525. num. 10. vers. quia quod attinet ad primum Iosef. Lud. decis. 106. sub num. 4. vers. nec obstat, & seq. Gasp. Au. Thesaur. quest. forens. lib. 1. q. 8. n. 9. vers. Tertius est casus & fuit responsum in Nonantulana Bonorum 18. & 22. Martij 1591. coram bon. mem. Cardin. Mantie. in §. neque obstat quod si aduersus hanc facultatem & seq. usque ad fin.

8. Deinde non obstat, quod prædicta consuetudo sit improbabilis. Tum inspecto tempore litium, de quibus fit mentio in litteris lan. met. Leonis XI. de anno 1602. (vt asseritur) inceptarum, ideoque in præsentia verisimiliter non reperiuntur testes in ætate quinquaginta quatuor annorum tunc constituti, qui eam legitime probare possint; Tum etiam stantibus contrariis actibus pro Capitulo adductis illam prorsus elidentibus.

9. Quia prætermisissis aliis temporis illarum litium (quæ cepta fuerunt super solis priuilegiis particularibus Societatis, vt attestatur Rota in Caribagin. De. imarum 16. Februarij 1615. coram Seleucien. in rec. de 645. n. 4. vers. considerarunt etiam Domini p. 3.) in præsentia considerari non debet, tum quia fuerunt prorsus extinctæ, ac terminatæ vigore prædictarum litterarum Sanct. mem. Leonis de anno 1605. ad text. in c. pr. extr. de transact. Sarnen. ad Reg. de iur. quis. non tollend. q. 7. Valenzuel. consil. 85. n. 19. vers. maxim. & consil. 151. n. 16. vers. maxim. Tum quia in eis actum fuit de iure particulari priuilegiatorum Societatis, non autem vniuersali Mendicantium omnium communi, de quo modo contenditur, Rot. penes Pu. decis. 248. vers. sed in casu nostro lib. 2. in correct. & in Bon. de Maluetis 16. Maij 1588. coram bon. mem. Plato in §. nec obstat, ac sanct. mem. Greg. dec. 403. sub num. 5. vers. nec potest dici, & seq. & fuit resolutum in Illerden. Decimar. 16. Decembris 1639. coram bon. mem. Pirouano. Sed attendendum est tempus huius Iudicij instituti de anno 1625. super eiusdem breuis interpretatione, ac dictæ consuetudinis reuerentia vt apparet ex ipso Processu, de quo testes plures iuxta aratis, ac bene informati possunt facile reperiri.

10. Actus autem contrarij pro parte Capituli deducti ex sententia bon. me. Alex. Iunij in Burgen. Decim. pro Capitul. Burgen. contra Mopiales Beate Marie de las Huelgas Ordin. Cisterciens. anno 1558. 6. Iulij. Et alia bon. me. Oran. in Caribagin. Decimar. de Murcia pro Episcopo & Capitulo Carthaginen. contra Molianes S. Antonij de Padua Tertij Ordinis F. Francisci anno 1593. 16. Decembris præuia Decisione 19. Nouembris eiusdem anni. Ac alia bon. mem. Penie in Carthaginen. Decim. inter eundem Episcop. & c. Carthagin. ac Priorem, & C. uentum S. Petri loci de la Noya Ord. S. Hieron. Et dec. 1293. & 1295. bon. me. Card. Seraph. in Valentini Decim. 1. Iulij & 23. Octobr. 1590. ac dec. 1370. in Segun. Decim. 30. Octobr. 2000. (in qua non fuerat legitime probata a negata generalis consuetudo, vt ibi legitur sub n. 1. vers. nec obstat ac seq.) & in Toletan. Decima. 26. Nouembris 1605. coram Iusto penes Marefch. de Commis. par. 2. fol. 596. ac in alia Toletana Decimar. 29. Nouembris 1606. coram Ortemberg. Et in Valentina Deci-

mar. 11. Februarij 1608. coram bon. mem. Logdunen. in recent. decis. 212. p. 2. (quæ emanauit per contradic. & patet ex principio) Et in Conchen. Decimar. de Elio monte 9. Maij 1615. coram bon. mem. Vcaldo in recent. 270. p. 4. (in qua fuit disputatum dumtaxat de validitate concordia initæ cū illo capitulo vt in ea legitur) ac in aliis similibus. Non elidunt intentionem Collegiorum. Nam (præter quam in illis casibus) actum fuit tantum de aliis particularibus priuilegiis à Præfatis Religiosis præsentis, non autem de consuetudine immemorabili Mendicantium, vt apparet ex eisdem decisionibus. Immo quando hæc fuit particulariter allegata, etiam reiectis ipsi priuilegiis Rota concessit Remissionem in eadem Toletan. Decima. 27. Iunij 1608. coram Ortemberg. in §. His tamen non obstantibus. Placuit Responsio, quod in articulis pro Collegiis exhibitis deducta fuit immemorabilis, non solum vniuersaliter in Regnis Castellæ, ac Legionis, in quibus nonnullæ ex prædictis Diocæcesibus existunt, sed particulariter, & præcipue in Diocæsi Hispalen. Ideoque licet etiam ex huiusmodi actibus elidi posset vniuersalis, non tamen excluditur particularis huius Diocæsis consuetudo, vt bene respondit Anchar. in consil. 265. In causa & questione que vertitur sub num. 3. vers. Ad hoc dico, quod iudicari non potest, & seq. Crauer. d. consil. 111. n. 16. vers. & licet in Italia & fuit dictum in Caurien. Decimar. relata per Papazonas ad dec. vltim. n. 10. vers. & in vna Caurien. de consuetud. in Nou. & comprobat. Hondæ d. consil. 46. n. 24. vers. cum consuetudo lib. 2. Quæ maxime attendi, atque præferri debet, vt vtr. gloss. fin. in c. super eo in vers. contraria verò ext. de Cen. Bart. in l. 12 sub n. 41. vers. in prima sexro que o C. que sit long. consil. Soc. consil. septima sub n. 6. vers. Præterea & seq. lib. o primo Paris. consil. 25. sub n. 42. vers. ex quo consuetudo lib. 4. Rot. in Hispalen. Decimar. 18. Iunij 1612. coram Vbaldo 8. pen. vers. & in concursu, & in Calag. itana Decimar. coram Cardin. Canales. dec. 95. n. 3. vers. non autem, & dec. 08. n. 1. vers. Et ideo, & dec. 336. n. 2. vers. quæ consuetudo particularis, ac in recent. decis. 169. n. 9. vers. quia in consuetud. part. 5.

11. Nec refert quod Capitulum præterat contrarij probare ex testibus, & aliis. Quia non ideo excludi debent probationes Collegiorum, sed perfectio processus videbitur in disputatione cause que sint potiores, & præferenda cap. cum Ioannes ibid. no. DD. extr. de fid. instr. Rot. penes Bellam. dec. 614. n. 2. vers. De primo casu Mantie. d. decis. 374. n. 3. vers. nec probatur, & dec. 785. n. 3. vers. quo vero ad probationem part. 1. diuers. ac in recent. dec. 677. num. 5. vers. quibus non obstant. part. 1. & dec. 229. sub n. 4. vers. Atque ex abundantia ac dec. 660. num. 4. vers. Nam respondetur part. 2. & penes Buarat. d. dec. 824. n. 7. vers. sicut etiam in seq. & in Maceraten. pecum. 27. Ianu. ij 1545. coram R. P. D. meo Ortibon. in §. fin. Cum præsertim illis interea aliquantulum suffragantur adminicula testium in partibus examinatorum, quibus concinit relatio Moden. Larfitan. de iur. Eccles. lib. 3. cap. 26. §. 3. sub n. 35. vers. & quædam ibi, prout in Hispaniarum partibus & c. & d. decis. coram h. m. Cocino 26. Nouembris 1635. in qua solutiones ab eis eoaetæ, & metu censurarum factæ declarantur, ac reprobantur, neg. tuncque manutentio Capitulo. Neque obstat assertio Franc. Cassi. in eius Tract. de reu. debitis Reg. b. Hisp. an. cap. 6. sub n. 53. vers. Tambien suppongo, ibi, & no. reuocando exemptiones Religiosos, las Religiones, y todas las personas Eclesiasticas pagan diezmos, vt probatur supra & c. Quia loquitur de iure communi secundum dispositionem text. d. cap. 2. s. ceterum de decim. in 1. vt legitur Pauld. supra (quo ibi se refert num. 47. vers. omnia Religiosi omnes & c. non autem excludi consuetudinem immemorabilem, quæ priuilegijs, ac alterius consuetudine memorabilioris tituli ius præferret, & in ipsamet lege Regia præteratur

præferatur cupressè, vt legitur apud eundem in cap. 21. & pluribus sequentibus. Quinimodò si eam referret, vel negaret, non tamen eius assertioni prorsus defectum esset, cum hæc in facto consistat, cuius idè contraria probatio reicienda non esset, Rota penes Mohe'd. dec. 2. & 3. de consuetudin. Cardin. Mantici. dec. 377. sub n. 6. vers. Præterea, vbi reicitur Ciuitatis attestatio Beroi, de quodam stylo, seu consuetudine Bononia, & penes sancti memor. Gregor. dec. 1. sub n. 274. 4. vers. nec facit, & seq. vbi reicitur alia similis, Carauit. de consuetudine Regni Neapolitani.

12. Præterea non obstat, quod Collegia non sint mendicantia, licet Indulto Apostolico priuilegia, quæ sanè communicatio exemptionem à solutione decimarum huiusmodi, quarum non fuit facta mentio, neque explicite, neque implicite derogando contraria Concil. Gener. Lateranens. Constitutioni relaxat in d. c. Napier. ext. de decim. regulariter non comprehendit.

13. Quia verus hæc controuersia quam ex aliis excitauit Horat. Mandol. in eius Tractat. de Priuileg. ad instar. gloss. 2. sub num. 22. vers. Videndum est autem. & gloss. 11. sub num. 24. vers. Vltimo non obstat & seq. absoluit autem Gabr. in cons. 28. a. numer. 8. vers. Verum & seq. lib. 1. Videtur iam definita per sancti. mem. Pium V. in eius Constitutione Incip. Dum indefessæ considerationis intuitu, in ordine 131. Bullar. p. 2. qua motu proprio declarauit his verbis, illam, & illius Præpositum, ac singulas personas Societatis huiusmodi verè, & non fictè mendicantes fuisse, esse, & fore, & inter aliorum Fratrum, & Religiosorum mendicantium Ordines, aliisque Fratres, & Religiosos mendicantes connumerandos, prout illos Nos connumeramus, connumerari debere, ac omnes & singulas tam iuris quam hominum dispositiones in fauorem Religiosorum, seu Fratrum mendicantium nunc, & pro tempore emanatas etiam in Societate, & illiusque Domibus Collegiis, Præposito, & aliis Religiosis locum habere & c. vt habetur in ea in §. 2. Hæc enim sunt membra Societatis pro scholasticis approbatis principaliter instituta qui certè sunt persone Societatis, & de corpore illius, vt legitur Constitutionibus eiusdem part. 5. c. 1. ibi, sed quia scholastici approbati etiam modo quodam interiori, quem admissi ad probationem in corpus Societatis computantur. & in Declaratione, sub litt. A. ibi, secundo modo, qui minus latè patet, Societas cum professis, & Coadiutoribus formatis etiam scholasticos approbatos continet. Ex his enim tribus partibus, seu membris Societatis corpus constat, & c. Molin. de iust. & iur. tom. 1. d. sp. 139. in vers. Cum Societas nostra & c. Et licet nec diu fuerint inter profectos recepti, tamen quantum in eis est, & professionem emittere parati, (si id Præpositus Generalis Institutio Societatis congruere adiudicauerit), & in perpetuum Dei seruitio consecrari, ac sua sorte contenti sunt, prout idem exigit institutum part. 1. c. 4. §. 5. Ideoque merito emissis tribus votis simplicibus, sunt veri, ac proprii Religiosi ipsius Societatis, illique ex parte sua prorsus affecti, & obligati, ac eius meritum, & priuilegiorum participes, non secus, ac ipsi professi effecti fuerunt, vt habetur in Constit. sancti. mem. Gregor. XIII. incip. Quando fructuosus in vers. Et licet eos & vers. sed etiam alios omnes, & quoscumque. Dat anno 1582. Kal. Februarij in præfato Libr. Priuilegiorum Societatis fol. 214. ac seq. Et in alia eiusdem Pontificis Incip. Ascendente Domino, in vers. Et licet in vers. & non modò eos, ibid. fol. 222. Dat anno 1584. viij. Kalend. Iunij in Bullar. part. 2. inter eius Constitutiones 89. P. Molin. d. disp. 139. in vers. non solum autem professos, & c. Nauar. consil. 8. sub numer. 4. vers. longè tamen & c. de Regular. Bona verò illis ex instituto permilla, non habent tanquam propria etiam in communi, sed ubi administratione, & gubernatione omnimoda eiusdem Præpositi, debentque esse parati

Tom. V 111.

etiam ostiatim mendicare quoties obedientia, vel necessitas id exegerit, vt habetur in exam. general. cap. 4. §. 1. & seq. & 27. Ad hæc, & vers. quandoquidem. Et in Constit. part. 3. cap. 1. 7. Vt experiri, & §. 15. Diligant omnes paupertatem, & part. 4. cap. 2. §. 5. Possessionem Collegiorum ibique in Declarat. lit. C. vers. Societas §. 7. vers. tunc enim, ac par. 6. cap. 2. §. 10. & in summar. Constit. Reg. 24. & in constit. sancti. memor. Pauli Tertij Incip. Regimini militantis Ecclesia in vers. Possunt tamen habere. Dat anno 1540. vers. Kalend. Octobris in Bullar. part. 1. inter eius Constit. 25. & Iulij Tertij, Incip. Exposuit debitorum pastoralis officij vers. que Collegia. Dat anno 1550. 12. Kalend. Augusti in eodem Bullar. par. 1. Constit. 9. Rodric. quest. Regular. tom. 1. quest. 2. art. 9. ad fin. Præterea. Molin. disput. 139. vers. Illi qui finito probationis tempore, Suarez. de Religion. tom. 4. lib. 4. cap. 5. sub numero 11. vers. nihilominus certissimum est, ac per tot. Sanchez ad Præcept. decalog. lib. 7. cap. 27. sub numer. 33. vers. quarto & num. 38. vers. nono, Ita vt neque Capitulum habere, neque excapitaliter ad quauis peragenda congregari possint, sed omnis facultas celebrandi pro eis quoscumque contractus penes præfatum Præpositum Generalem resideat, vt cauetur in alia Constit. sancti. mem. Pij V. de anno 1568. Calend. Maij in prædicto Libro Priuileg. Societatis fol. 106. & seq. in c. Innumerabiles fructus. Atque etiam eadem bona, & redditus in iudicio, cum id conueniens, vel necessarium fuerit defendendæ, vt habetur in Declarat. ad d. 4. par. c. 28. §. 5. sub litt. C. vers. Societas in sum. Scholasticorum suorum, & c. Proptereaque Sanctus ille Pontifex omnibus atentè pensatis Societatem ipsam indefinitè, ac singulas eius personas indistinctè, verè, ac non fictè mendicantes, eoque nomine cum omnibus eius Domibus; Collegiis, Præposito, ac cæteris, Religiosis tanquam vnus corporis membra vni subordinata capiti, cuius summum, præcipuumque Institutum in archifirma paupertate est constitutum sub quauis iuris, ac hominis dispositione comprehendere declarauit in d. §. 2. eisdemque omnibus, & singulis priuilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, facultatibus, concessionibus, Indultis, indulgentiis, remissionibus, gratiis, & litteris, cæteris quibuscumque mendicantium ordinibus quomodolibet concessis, & concedendis liberè, ac licitè uti, frui, potiri, & gaudere in §. sequent. Non quidem per verba futuri dumtaxat temporis, sed præteriti, vt legitur in d. §. ibi, verè, & non fictè Mendicantes fuisse, esse, & fore & c. ad in §. 3. versus finem, ibi, concessis, & concedendis, antea potuerunt, & nunc, ac in futurum, & c. possint liberè uti, frui, potiri, & gaudere, & c. Vt quisque intelligeret ipsum nouam non addere Societati qualitatem, ac priuilegium, sed illi insitam explicare ad l. heredes palam §. si quid post factum testamentum ff. de test. Bald. in l. non dubium sub. n. 2. vers. tertio nota. Cod. de legib. Oldrad. cõs. 263. Dominus Egidius sub. n. 3. vers. His præmissis ac seq. Rot. dec. 502. sub n. 1. vers. Denique adest declaratio p. 1. ac dec. 414. n. 17. vers. neque est de i. ac seq. par. 5. recet.

14. Quare nec videtur de hoc modo dubitandum stante huiusmodi Pontificis (ad quem spectat) declaratione, quæ pro lege seruari debet. Imol. in Clem. 1. sub num. 9. vers. secus si narravit aliquid, quod consistat in iuris effectu, & c. de probat. Gabr. Com. conclus. lib. 1. de probat. Concl. 1. num. 37. vers. Primo sublimata. Et ita in hac quaestione concludunt Suarez de Religion. tom. 4. lib. 4. d. cap. 4. sua num. 11. vers. Imò quod maius est, cap. 7. in fin. vers. Denique ob hanc causam & 10. §. de censur. disputat. 12. sect. 5. num. 16. vers. Rursus ibi, omnes autem dicti sunt verè, & propriè Religiosi Mendicantes, vt satis declarat Pius V. in eadem Bulla & c. fol. mibi 430. col. 1. & Sanchez ad præcept. Decalog. lib. 6. cap. 7. sub. n. 117. vers. Dicitur ex parte contrarij est in fin. & ex alij. Bonacin. de Censur. q. 2. punct. 9. §. 5. diff. 1. §. quinto sequitur in fin. &

Bb 3 Modern.

Modern. Sicul. in trakt. de donat. contemplat. marr. factis rom. 1. d. i. w. s. 2. part. 2. sub n. 5. vers. omnes vero ac seq. & alij. D. D. Regnicola.

15. Nec mirum quod in dubium id reuocauerit Horat. Mandol. in d. trakt. de Priuileg. ad Instar. d. gloss. 2. in fin. & d. gloss. 11. sub n. 24. & seq. ac Roderic. q. Regular. tom. 3. §. 49. art. 2.

16. Quia ille non scripsit super hac Constitutione Pij V. sed super alia quadam sanct. meq. Pij IV. Dat. sub die 26. Nouembris 1565. relata in alia eiusdem Pij V. Incip. Equum reputamus, & rationi consonum in praedicto lib. Priuileg. Societatis fol. 96. & seq. vt apparet ex praefatione d. Trakt. & ex verbis ipsius Bullae ibidem relatis ante primam glossam. Neuter autem certam habuit noticiam dd. omnium Constitutionum, ac Litterarum Apostolicarum Societatis, vt fatetur vterque, primus scilicet dicta glossa 2. sub n. 23. vers. credo tamen. Alter vero d. 7. 2. art. 9. in fin. vers. Hac dicta sunt. Indeque altera irrepsit eorum acquiuocatio, dum asserunt scholasticos approbatos non esse veros de Societate, sed in via ad illam; quia id intelligitur de Societate sumpta in primo, vel secundo gradu scilicet Professorum, seu Coadiutorum formatorum, qui licet in ea sint praestantiores, non tamen soli eius integrum corpus constituunt, sed aliud quoque praedictum scholasticorum membrum concurrit, vt explicatur in dicta Declaratione ad constitutionem part. 5. cap. 1. sub litter. A, vers. secundo modo, & vers. quare huius nominis, &c. quae sane declarationes vim habent Constitutionum, vt statuit idem sanct. memoriae Paulus Tertius in eius Constitutione, Incipit in iunctum Nobis de super Apostolicae feruitoris officium, in vers. Ac quod quacumque. Dar. anno 1543. Pridie Id. Martij, & Iulius Tertius in dicta Constitutione, Incipit, Expofit debitum Pastoralis Officij, in vers. qui quidem Praepositus Dar. anno 1550. Duodecimo Kalendas Augusti, & alij Pontifices successores & firmavit Rota in Romana leg. xi. 10. Maij 1617. coram Buratt. dec. 245 sub num. undecimo, vers. Declarationes autem.

17. Et ex praedictis tollitur etiam aliud obiectum, quod scilicet praefata consuetudo suffragati non possit Collegiis dictae Societatis, cuius approbatae institutionis initium apparet ex allegata Bulla sanct. memor. Pauli Tertij. Dar. Quinto Kalend. Octobris anno 1540.

18. Quia si probetur articulata immemorabilis ad fauorem omnium Religionum Mendicantium, haec ipsa vniuersaliter intuitu, ac fauore Ordinis mendicantium introducta, videtur comprehendere Religiones mendicantes successiue institutas, non tam vigore communicationis priuilegiatorum, vt per Horat. Mandol. in d. trakt. de Priuileg. ad instar gloss. 15. a n. 59. vers. Videntur quoque est. & seq. vsque ad fin. & Roderic. quest. Regular. tom. 3. §. 1. art. 2. vers. secundo dico, &c. attendita praesertim verborum amplitudine, quam bene perpendit idem Mandol. in d. trakt. gloss. 14. sub n. 1. & 2. Quam iure proprio, vt in specie tradit idem Mandol. in d. trakt. circa gloss. 11. sub n. 19. vers. Si ergo Societas &c. & Roderic. quest. Regular. tom. 1. §. 49. dist. art. 2. in §. Vnde ex hoc concludendum est vers. Societas. Quia cum illa non solum priuilegij, sed legis etiam vicem obtineat, l. 1. fin. vers. si tamen & in l. in summa in principio. ff. de acqu. plu. arcend. l. hoc iure §. vers. Ductus a iure ff. de aqua quodid. & astiu. Ideo facilius comprehendit etiam futuras, ac postea institutas ad l. Arriani §. cum his quoque legibus C. de Heretic. & Manich. gloss. in cap. Vnde, in v. b. mendicantes in fin. vers. qui enim similes de excess. Pralat. in 6. Bart. in omnes populi sub n. 64. vers. Si vero continet ff. de insti. & iur. Alexand. consil. 178. In occurrenti casu sub n. 13. vers. ego pro hoc adduco l. 2. Gabr. in consil. 571. Quantum ad illam partem Dots sub num. 2. vers. & quod not. per Cyn. lib. 1. Socin. iun. consil. 76. sub num. 100. ad fin. vers. vel quia dico

lib. 1. Nat. consil. 160. sub num. 23. vers. Respondetur, & sequitur Molin. de Priuileg. lib. 2. cap. 6. sub num. 19. vers. quod clarum procedit, & supra sub num. 13. vers. Ad que non mirum, &c. & comprobatur ex decis. Pal. 150. sub num. 5. vers. tamen istis non obstantibus lib. 1. & dec. 81. num. 27. vers. Imo quod in fortioribus, ac seq. & dec. 265. n. 40. vers. & cum priuilegium, ac sequentis, & dec. 325. n. 12. vers. & tale priuilegium part. 5. recent. ac sequitur Valenzuel. consil. 79. a n. 100. vers. nam quoad primam & seq. & latius probat in consil. 146. n. 30. vers. quare ius per talem immemorabilem.

19. Non obstat in super, quod licet allegata consuetudo in Diocesi Hispanen. vigeret, non tamen Societati eiusque Collegiis prodesse possit, cum in dictis Litteris sanct. mem. Leonis XI. fuerint abrogatae quaecumque contrariae consuetudines generales, vel speciales, ac etiam particularis eiusdem Societatis, vt in eis legitur in §. Non obstantibus praefatis, &c. Quibus sane verbis hanc quoque licet non peculiarem Societatis, sed cum aliis mendicantibus communem fuisse comprehendendam. Ideoque inutilem omnino fore, ac proinde ineluctantem eius probationem asseritur.

20. Nam haec obiectio altiore praesertim indaginem, quam susceptae disputationis postulat ratio. Ideoque in propositione alterius dubij super meritis cauae erit maturius discutienda. Interca vero ad effectum, de quo agitur in praesentia facis visum fuit Dominis, quod ex lectura eorundem litterarum appareat tam in parte narrativa, quam dispositiua pontificem intendisse lites ac contouersias inter partes tunc verentes super propriis Societatis Priuilegiis ibi narratis, quibus Collegia praetendebantur abuti in maximum Capitularum, & Parochialium Ecclesiarum praedictarum, summe, ac terminare, vt legitur in §. cum itaque secus accepimus, & in §. Nos qui inter Ecclesiasticas personas, &c. Constatque etiam, quod in illis litiibus, ac contouersis actum fuerat tantum de exemptione per Societatem praesentis vigore dictorum eius priuilegiolorum particularium ex attestatione Rotae in dict. decis. 54. n. 4. vers. sic considerant etiam Dominis, & vers. Certum est part. 1. recentior. idemque asserit referens processum ipsos Valenzuel. consil. 151. in principio. vers. Ad quod praesuppono. Quare non videtur ea Constitutio, sine Decretum ob amplitudinem Clausularum derogatoriarum, quae fiunt apposite in parte executiua in §. Quo circa Venerabili fratri, &c. extendi posse ad reuocationem aliorum, de quibus nec in praecedentibus litiibus actum, nec in ipsis litteris mentio vlla facta fuit, Calder. consil. 11. sub num. 1. vers. nec obstat, quod sufficiant generales Clausulae, de Priuileg. Paris. consil. 141. num. 11. vers. litem in huiusmodi dispositione lib. 3. & firmavit Rota in decis. 645. n. 3. vers. Responderunt enim Dominis, & seq. part. 1. recent. sed ad limites ipsius principalis dispositionis restringi, ac moderari debere Clem. 1. in verb. obij gloss. Animarum cura vers. sed hac Clausula & infra in v. b. g. a. i. s. ac DD. de praehend. Rot. apud Cardin. Straphin. d. dec. 1293. n. 7. vers. non obstat, quod derogatum sit, ac seq. & S. mem. Greg. dec. 159. n. 6. vers. & non faciunt Clausulae derogatoriae, ac seq. Reuerentiss. Vgilen. dec. 48. n. 22. vers. non obstantes secundo & in recent. dec. 103. sub n. 5. vers. Derogatio enim, & dec. 111. n. 4. vers. & non faciunt Clausulae derogatoriae part. 2. & dec. 68. n. 3. vers. non obstat quod Papas part. 3. & in dec. 104. num. 6. vers. Non obstant Clausulae generales derogatoriae part. 4. Non enim potest quouis Clausularum praerogantia supplere intentionis defectum circa ea, quae in facto consistunt quorum non constat Principem habuisse noticiam cap. 1. de constitut. in 6. arif. consil. 1. n. 96. vers. Prout etiam dicimus, lib. 1. Cardin. Seraphin. d. dec. 1293. n. 6. vers. non obstant Clausulae priuilegiarum, & S. mem. Greg. dec. 164. a num. 7. vers. praese. ius & seq. & in recent. dec. 666. sub num. 7. vers. sed difficultas esset, ac

seqq. part. 1. & dec. 739. n. 5. vers. *prædictus autem defectus part. 2.* Eoque minus ad tollendam consuetudinem immemorabilem, cuius expressa mentio requiritur, ita ut sublata etiam quacunque consuetudine ille non censeatur regulariter abrogata, Paris. conf. 101 sub n. 84. vers. *quæ præscriptio & seqq. lib. 1. & consil. 2. n. 17.* vers. *ista enim præscriptio, & seqq. lib. 4.* Rota penes Buratt. dec. 1. n. 5. vers. *secundo dixerunt DD. ac sequenti, & in specie ex prædictis rationibus fuit resolutum in Placentin. Canonica. coram bon. mem. Coccin. in recent. dec. 614. n. 1. part. 2. confirmata dec. 286. part. 4. ac dec. 257. eadem part. 4. no. 2. & dec. 71. part. 1. Roderic. quæst. Regular. tom. 2. q. 9. art. 5. in fin. vers. & advertendum. Et licet fuerit etiam derogatum privilegii, ac indultis, non tamen fuit derogatum pactis, & contentionibus legitimis, quæ sub eiusmodi generalibus verbis non comprehenduntur, *cap. ex multiplici extr. de decim. & propterea cum hæc quoque includantur sub ipsa memorabili, ita ut eius vigore allegari possit quicunque melior titulus de mundo, Roland. consil. 42. n. 28. vers. quia a pari procedit & seqq. lib. 1. & consil. 66. n. 40. vers. secunda est conclusio, ac seqq. lib. 2. Menoch. præf. 1. n. 44. vers. Huc facti lib. 3. Crauet. consil. 4. n. 3. vers. quia consuetudo, Rota in dict. No. nanul. Bonor. coram bon. mem. Cardin. Mantie. in §. proinde, qui habet immemorabilem in vers. Igitur, potest allegare etiam pactum, & in §. neque etiam refragatur, vers. & consuetudo, cum aliis relatis per Modern. Roman. discept. 800. n. 2. vers. tanquam ob statum tanti temporis, ac seqq. Ideo nec illi derogatum fuisse videtur, ut in his terminis, dum agebatur de relevantia articulorum ad effectum concedendi Remissio iam sensit Rota d. dec. 286. sub num. 2. vers. nam fuit responsum, & sub n. 1. vers. & quamvis diceretur part. 3. recent.**

21. Neque videtur concludens argumentatio ex eo deducta, quod cum S. mem. Greg. XV. moderatio dictas litteras decreverit Societatem, cuiusque Religiosos non teneri Decimas solvere, nisi prout ceteri Mendicantes solvere consueverunt. Vbius autem VIII. S. mem. reuocata moderatione illarum tenorem observari statuerit, hinc constat fuisse per S. mem. Leonem abrogatas non solum consuetudines & privilegia particularia Societatis, & quæ ex eis procederent, sed ea etiam quæ cum aliis Mendicantibus habebant communia.

22. Quia certum est, quod dictæ litteræ Greg. XV. emanarunt solo, peculiarique favore, & pro maiori commodo, ac beneficio Societatis, idcirco nullo pacto retorqueri debent in eius odium prout manifeste contingeret, si ex eis efficaciter deduci posset huiusmodi illatio ad eod præiudicialis Societati, quod admittendum non est. I. si mancipia ff. de fund. instruit. l. quod ibi in gloff. in verb. distingue ac Bald. in princip. vers. item in favore introducto per Principem C. de legibus, sal. in l. si Rufinus sub nu. 5. vers. & quatenus, C. de restam. milit. Dyn. conf. 52. super eo quod queritur sub n. 8. vers. sed privilegium in fin. ac n. 8. & pul. respondit Oldrad. consil. 228. quod Fratres Predicatores n. 5. vers. non obstat. Paris. conf. 19. n. 46. vers. nam dicta verba, lib. 1. & dicto consil. 141. n. 14. vers. & quia & c. lib. 4. Mandol. de privileg. ad instar. gloff. n. 8. vers. nam privilegium Decian. conf. 1. sub num. 140. vers. quia respondeo lib. 3. Franc. Cald. de iur. emphyt. lib. 1. q. 3. n. 3. vers. quoniam renovatio, & fuit dictum in Ariminen. Castror. 14. Februarij 1642. coram Reverendissimo Domino meo Decano in §. Perum etiam quia & c. In aliis vero posterioribus S. mem. Urbanus nil aliud intendit, (ut ex eis apparet) nisi eisdem Leonis litteras renovare, remque ipsam ad eorum terminos prorsus reducere, sublato quovis speciali privilegio, si quod ex Decreto Gregorij Societati contra eorum tenorem superuenisset; non autem gratiora illi voluit inferre præiudicia, nec ea tollere beneficia, quæ non fuerant per Leonem abrogata, ut

potè cum aliis mendicantibus communia, prout etiam refert Modern. Lusitan. in eius Tract. de iur. Ecclesiast. lib. 1. c. 41. n. 195. §. A solutione, vers. Tamèn Urbanus Octavus.

23. Nec inde sequitur alia illatio nuper adducta, quod scilicet Decretum Leonis esset inutile, quando Collegia, circumscriptis particularibus Societatis privilegiis, frui possent adhuc communibus cum aliis Mendicantibus. Quia longè maiora resultabant illis beneficia ex particularibus privilegiis, ob quorum amplitudinem à decimis prætendebantur immunitates, quæcunque bona etiam extraneis locata, vel ab extraneis conducta, ut ex eodem Decreto colligitur, quam ex adducta consuetudine cum cæteris Mendicantibus communi, quæ angustioribus terminis circumscripta ea omnia non complectitur. Satis est autem ad evitandam obiectam superfluitatem, quod Breve aliquid operetur cap. cum dilectus. §. quia nobis vers. cæterum extr. de consuetud. Ceph. conf. 104. n. 17. vers. Septimo respondeo, Surd. conf. 271. n. 47. vers. & fuffi. it. & sensu Rota, dict. dec. 43. n. 4. in fin. ac infr. part. 3. & dec. 527. sub num. 8. vers. Et superfluitas cessat part. 4. recent. & penes Buratt. d. dec. 435. n. 7. vers. Quæ nec propterea, & c. addens, quod potius toleranda foret superfluitas, quam tollatur ius Ecclesiæ super pactis, & consuetudinibus fundatum; sed de his aliis (ut præmissi) agendum erit in disputatione dubij principalis.

24. Non obstat demum, quod iam plurimi fuerunt super eisdem fermè Articulis examinati testes in partibus, eorumque didicita testificata, ideoque novum examen admitti non debeat.

25. Quia præter quod nec testium multitudo facessit negotium, quippe fuerunt examinati ad probanda gesta in quampluribus & diversis Oppidis, ac locis amplissima Diœcesis, ut fuit responsum in Siraecian. quartæ 1. Februarij 1593. coram bon. mem. Gyffo in §. non obstat, quod Episcopus examinaverit, & in Toletan. Decimar. 28. Februarij 1614. coram Cardin. Cavalier. in qua fuerant pro parte Archiepiscopi petentis remissioriam in antecedentibus instantis ceterum quinquaginta quatuor testes, ut legitur in eius dec. 83. n. 1. vers. & licet, ac seqq. & in Pacen. Decimarum 12. Junij 1615. coram bon. mem. Manzanedo in recent. dec. 183. part. 4. Nec eorum publicatio nocet Societatis Collegiis, quibus saltem ope restitutionis in integrum consultum esset Afflic. dec. 216. num. 2. vers. semper fuit practicata, Gabr. com. concl. lib. 1. tit. de testib. concl. 21. n. 48. vers. amplia nam idem Rot. in Seguntin. media annat. 12. Junij 1598. coram bon. mem. Lieta. Et in d. Toletan. decimarum coram Seleuc. d. dec. 715. n. 2. in fin. part. 3. recent. ubi referuntur concordantes. Vifa fuit cessare omnis difficultas, quippe Articuli modo exhibitii non sunt iidem proflus cum primis in partibus productis, sed substantialiter differentes. In illis enim non fuit deducta immemorabilis cum necessarii requisiti, sed longissima possessio, siue præscriptio à quadraginta, & pluribus annis citra, ut apparet ex eis, ac depositionibus testium tunc receptorum. In his autem deducta fuit explicitè immemorabilis in eius formalitate, ideoque negari non potest eorum admissio, ac Remissoria concessio iuxta theor. Abb. in c. fraternitatis sub n. 8. in fin. vers. quædam sunt, quæ non comprehenduntur extr. de testibus, Rota penes Agid. dec. 725. n. 2. vers. modo articuli non bene specificati in prima instantia & San. mem. Greg. dicta dec. 191. n. 4. vers. Non obstat, & Card. Cavalier. dec. 369. sub num. 2. vers. neque videbatur obviare, & Coccin. dec. 23. per totum, & in recent. d. dec. 483. nu. 3. Viterius licet ea, part. 4. & in terminis fuit responsum in d. Anconitan. penes Buratt. dec. 392. sub n. 1. vers. non obstat, publicatio processus & sequenti, & Toletan. decimar. coram Seleucian. in rec. d. dec. 715. n. 2. vers. non obstat fuisse examinatos alios testes part. 3. ac in aliis.

26. Postremo non obstat, quod agatur de executione litterarum Apostolicarum, quae ob exceptiones requirentes altissem indagine retardari non debet.

27. Quia procedit obiectio, quando litterae Apostolicae, sunt vndique clarae, nullamque requirunt interpretationem, vel liquidationem, prout in casu proposito requiritur, in quo cum S. mem. Leo praemissa expositione privilegiorum particularium Societatis tantum, ac litium, eorumque occasione, vertentium iusserit Decimam, ac vigesimam respectus solui omnium rerum quae de iure, vel consuetudine decimari solent Ecclesiis, quibus alioquin circumscriptis dictis privilegiis Decima peribui deberet, &c. Haec vtiq; ipsa eandem verba eiusmodi discussionem praesferunt, vt constat, de quibus rebus, quibusque Ecclesiis, circumscriptis privilegiis praedictis de iure, vel consuetudine Decimae erant soluenda. Quibusque privilegiis, ac consuetudinibus fuerit ibidem derogatum. Quorum sane congrua determinatio necessarium facti probationem praecedere postulat, vt certior inde resulter iuris decisio in x. l. ff. ex plagis § in Clinisibi, respondi in causa tus esse positum, vbi gloss. in ver. in causa ff. ad l. Aquil. d. l. Iudices. C. de lud. l. 1. in princip. ibique gloss. in verb. improbaris h. C. quae sit long. consuetud. d. cap. fin. 30. q. 5. Ideoque omnino admitti debet etiam si longiorem dilationem exposcat, cum oritur, & prodeat ex ventre ipsarum litterarum in x. theor. Barthol. in l. 1. §. & parus refert. sub n. 5. vers. aut alia exceptiones descendunt ff. quod vi, aut clam. Rota penes Cardin. Seraph. dec. 980. sub num. 12. vers. non obstat, quod dicitur & seq. vbi quod alia pars grauatur & Burat. decif. 122. n. 2. vers. & ista exceptio ac seq. in rec. dec. 728. n. 2. & vers. facit quod ista exceptio part. 2. & 348. sub n. 2. & vers. facit quod ista exceptio part. 3.

28. Praedicta vero latius forte, quam proposita quaestioni exigeret solutio coacti fuerunt Domini afferre, vt emergens hac disceptatio, iam tres fere annos, varijs partium argumentationibus agita sileat tandem, ac terminetur. Cum etiam in dubio aequius, ac tutius sit probandi facultatem concedere, quam coartare l. quoniam multi in fin. C. de here. & Manich. cum concord. penes Burat. dec. 28. n. 3. vers. & Rota, & d. dec. 656. n. 5. vers. & nihilominus, & Coccin. dec. 20. sub n. 4. vers. eoq; libentius & in rec. dec. 503. sub num. 2. vers. & Rota part. 2. & d. dec. 277. n. 4. vers. praeterea part. 3. ac decif. 240. nu. 6. vers. Argue in hanc sententiam part. 4. tom. 2. sufficit enim ad hunc effectum probabilis reuerentia Iudicis arbitrio pensanda Bald. in c. licet causam n. 33. vers. dicitur tamen extr. de probat. Rot. penes Cassador. dec. 1. sub nu. 1. vers. quae remissio non negatur de dil. & Card. Mant. dec. 312. sub n. 10. vers. unde remissio, & Card. Caval. dec. 232. n. 2. vers. nam Rota non solet, & dec. 105. n. 1. vers. praesertim & seq. part. 4. diuers. ac in rec. dec. 41. n. 41. vers. cum in istis terminis part. 7. quae in hoc casu ex praedictis visa fuit Dominis resultare. Necessaria vero, atque conclusiva ad definitionem causae refertur post factas probationes Verat. dec. 61. sub n. 1. vers. sed hoc iudicari debet & seq. part. 3. S. mem. Greg. dec. 24. n. 3. ver. quamvis autem. Quo tempore praemissa quoque, ac alia à partibus adducenda demum (prout opus fuerit) discutiantur. Ne autem diutius quam par sit probationes differantur referantur Domini eorum arbitrio facultatem prosequendi interea, vel retardandi disputationem dubij principalis, ac processum ad vltiora, vt factum fuit in d. Auconit. seu Auximania flor.

26. Aprilis 1613. coram Burat. dec. 392. in fin. vers. Verum quia, & in Thearin. seu nullus Abbas. 15. Martij 1641. coram R. P. D. meo Bibbio, ac in alij.

Atque ita fuit conclusum concedendam esse Remissionem cum retardatione, vel sine arbitrio, &c. Vtraque parte informant, &c.

DECISIO LXIV.

Sacra Rota Romana coram R. P. D. Celfo.

Maioricen. Parochialis.

Veneris 28. Iunii 1647.

§. 1. **P**lacuit DD. sequendo sensum Sacrae Congregationis Concilij confirmare decisionem sub die 13. Iunii anni praeteriti coram me emanatam, in qua resolutum fuit, decernendum esse nouum examen in Vrbe, & potuisse Iacobum appellentem prouocare Andream praelectum ad nouum examen, etiam non docto de irrationabili iudicio Episcopi.

2. Nam quamuis vera sit conclusio, quod pro iudicio Ordinarij semper praesumendum sit cap. in praesentia, ibique DD. de reme. c. sent. & re ind. Rot. coram Burat. dec. 635. n. 8. & in rec. dec. 537. m. 14. in fin. part. 1. dec. 36. n. 1. part. 2. dec. 521. in fin. part. 3. & dec. 149. n. 8. part. 4. tom. 2.

3. Praesertim quando mores, & qualitates electi innotescunt eidem Episcopo, vt notat Gonzal. super regul. §. gloss. 4. n. 117. vers. praesertim, & num. seq. Caputaq. dec. 406. per Burat. dec. 22. num. 30. & dec. 654. n. 4. part. 4. diuers.

4. Itaut allegans contrarium debeat id plene, & concludenter probare, Barbof. de Paroch. c. 2. m. 14. Rota in Cremonen. concursu 15. Ianu. 1611. coram Marchanedo, & dec. 164. n. 1. & 2. part. 4. tom. 2. ver.

5. Nihilominus id venit intelligendum, si ageretur de infirmada electione ipsius Episcopi, quo casu de dicta irrationabilitate debent sufficenter constare, in quibus terminis procedit dec. 11. coram S. mem. Greg. XV. vbi non obstante, quod benedictus appellasset ad electionem Ordinarij, & obtento nouo examine, in quo praelectus non comparuit, tepertus fuerit idoneus, & vltierus sententiam fauorabilem reportauerit, non propterea censuit Rota, constare de irrationabili iudicio Episcopi, quinimo sententiam ad fauorem eiusdem Benedicti latam esse, & reuocandam, & ita etiam loquitur dec. 223. impressa post 2. volum. conf. Ferinat.

6. Constitutio inueni sanct. mem. Pij V. in ord. 33. Bull. nou. 10. 2. duas continet partes, alteram, quae concernit appellationem à praesentia mala electione Episcopi, & prouocationem praelecti ad nouum examen, & in hac nullam probationem praesentis irrationabilitatis requirit, vt patet ex verbis ipsius Constitutionis, de quibus in §. 7. ibi, Possint ij, qui reuelli fuerint à mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligent Metropolitanus, aut exemptus fuerit ad viciniorum Ordinarij, & c. aut alius ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac praelectum ad nouum examen coram ipso appellantis iudice, & eius examinatoribus prouocare. Quae verba, cum sint satis clara, nulla indigent interpretatione. C. de lib. prat. Axm. conf. 294. sub n. 6. vers. tertio principaliter, Rot. coram Seraph. dec. 762. n. 1. & in rec. dec. 45. n. 5. p. 1. & in his praesentis terminis firmat Gratian. dec. Marchia 97. n. 22. & melius ibidem in add. n. 7.

7. Neque ex huiusmodi appellatione praedictum aliquid inferri Ecclesiae, quia talis appellatio non impedit quominus electio facta per Ordinarij interitum debita demandetur executioni, sed tantum operatur respectu deuoluti, vt cauetur expressè in §. 8. eiusdem Constitutionis, & notat Garz. de benef. part. 9. lib. 2. c. 2. n. 246. Gratian. d. dec. Marchia 97. n. 91. Rot. in rec. dec. 656. n. 1. & 2. part. 1. Burat. dec. 22. n. 11 & 15. dec. 37. num. 1. dec. 625. n. 4. & 5. & dec. 900. n. 1. vers. quae appellatio, & n. segg. Add. ad Greg. dec. 538. m. 7. c. 1. alij per Lotther. de re benef. lib. 2. q. 3. n. 126. & 127.

8. Alteram vero, quae respicit terminationem causae, & collationem ipsius Parochialis, & in haec praecedere debet probatio super irrationabili iudicio Episcopi, ibi, Et